

In dit nummer:

Oproep nulmeting chauffeurs

Ongevallenstatistiek

ELO-module Bewustwording

Campagne 'Wat doe jij bij
zwaailicht en sirene?'

Vrijstelling voor brandweer en
ambulance bij minder dringende
taak aangepast

Academie voor Ambulancezorg
reikt bevoegdheidspas OGS uit

Car Seat Navigation

Rode Kruis met zwaailicht en
sirene

Nieuwe stagiaire

Mede op basis van wensen uit het veld heeft het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) het initiatief genomen om het Kenniscentrum Voorrangsvoertuigen op te richten. Het doel van het kenniscentrum is om kennis op het gebied van voorrangsvoertuigen te verzamelen, ontsluiten en verspreiden. Het kenniscentrum wil als verbindende factor fungeren tussen de diverse organisaties op het gebied van voorrangsvoertuigen. Bij het kenniscentrum zijn onder andere Brandweer Nederland, Ambulancezorg Nederland, de Nationale Politie, ANWB, Rijkswaterstaat, de betrokken ministeries en de opleiders van de hulpdiensten zoals de Politieacademie, BOCAS, Academie voor Ambulancezorg en de rijopleiding van de Koninklijke Marechaussee nauw betrokken.

In deze nieuwsbrief vindt u het laatste nieuws, de activiteiten en de projecten van het kenniscentrum.

Op dit moment lopen er bij het Kenniscentrum Voorrangsvoertuigen twee projecten: de nulmeting chauffeurs en ongevallenstatistiek 2014-2015.

Oproep nulmeting chauffeurs

Bent u bestuurder van een voorrangsvoertuig bij de brandweer (licht of zwaar voertuig) of de ambulance (type bestelbus)? Dan zijn wij op zoek naar u voor ons onderzoek in een rijnsimulator. Het doel van het onderzoek is om inzicht te krijgen in het rijgedrag van voorrangsvoertuigbestuurders.

Het Kenniscentrum Voorrangsvoertuigen van het IFV voert regelmatig onderzoeken uit met als doel de veiligheid en doorstroming tijdens het rijden met optische en geluidssignalen te verbeteren. Om vast te kunnen stellen wat het effect is van de maatregelen, onderzoeken wij hoe het gesteld is met het rijgedrag en de huidige kwaliteit in kennis en gedragsintentie van voorrangsvoertuigenchauffeurs.

Vragenlijst en rijnsimulatoronderzoek

Het onderzoek bestaat uit twee onderdelen: het invullen van een digitale vragenlijst en deelname in een rijnsimulator. Deelname aan de rijnsimulator kan op verschillende locaties (noord, oost, zuid en west) in Nederland en duurt 60 minuten. Wilt u de gemaakte ritten in de simulator gebruiken voor een feedback- of bijscholingsmoment voor uw chauffeurs? Dat kan. U krijgt de gemaakte ritten en gegevens van uw organisatie voor trainingsdoeleinden tot uw beschikking.

Meld u nu aan

Bent u bestuurder van een voorrangvoertuig bij de brandweer (licht of zwaar) of de ambulance (type bestelbus) en wilt u meewerken aan het onderzoek? (Deelname aan het onderzoek door de politie wordt momenteel afgestemd met de korpsleiding.) Of ziet u kansen voor uw organisatie om dit onderzoek te combineren met een vakbekwaamheidsmoment?

Stuur dan een e-mail met uw contactgegevens naar voorrangvoertuigen@ifv.nl of bel Patrick Polman, 06 14 21 63 39 (bereikbaar tijdens kantooruren). Onder alle deelnemers verloten wij vijf prijzen, waaronder een rit in een Ferrari 350 Modena! Alvast bedankt!

Kijk voor meer informatie op onze [website](#).

Ongevallenstatistiek

Het verzamelen van de gegevens van de ongevallen van 2014 en 2015 bleek lastiger dan in de voorgaande periode. Als gevolg van onder andere wisselingen in contactpersonen, reorganisaties, werkdrukke in de regio's/eenheden heeft het enige tijd geduurd voordat de data compleet waren.

Inmiddels is de dataverzameling voor deze periode afgerond. Met een groot aantal bestuurders zijn interviews gehouden, en de politie- en mediagegevens zijn verwerkt. Op dit moment worden de data gecontroleerd, waarna we gaan beginnen met de analyse en rapportage. De resultaten van het onderzoek zullen gepresenteerd worden in het voorjaar van 2017.

Daarnaast starten we met de dataverzameling voor de ongevallen uit de eerste helft van 2016.

E-module Bewustwording

De Brandweeracademie heeft in opdracht van Brandweer Nederland en het Kenniscentrum Voorrangvoertuigen de afgelopen maanden een e-module Bewustwording voor voorrangvoertuigbestuurders ontwikkeld. De e-module gaat over het omgaan met risico's bij het rijden met optische en geluidssignalen. Diverse onderzoeken en ontwikkelingen vanuit het kenniscentrum waren voor Brandweer Nederland en de Brandweeracademie aanleiding om de leergang voor brandweerschouffeurs te herzien. Vooruitlopend hierop is er behoefte om in relatief korte tijd de huidige chauffeurs de mogelijkheid te geven om nieuwe inzichten op te doen. Het gaat dan met name over het gedrag van weggebruikers, risico's en omstandigheden waarin ongevallen plaatsvinden en de juridische consequenties van een aanrijding tijdens het rijden met optische en geluidssignalen.

Er is dus gekozen voor de vorm van een e-module, die via de ELO Brandweer beschikbaar kan worden gesteld aan alle brandweerkorpsen. Het Kenniscentrum Voorrangvoertuigen heeft mede geïnvesteerd om de module multidisciplinair bruikbaar te maken, dus ook voor ambulance en politie.

In de module wordt onder andere in beeld gebracht welke mentale druk een chauffeur tijdens het rijden kan ervaren. Tevens komen vijf chauffeurs van brandweer, politie en ambulance aan het woord die ieder een ongeval met een voorrangsvoertuig hebben meegemaakt. De landelijk verkeersofficier en een rechter gaan in op de juridische gevolgen van een aanrijding met een voorrangsvoertuig.

De module ligt op dit moment ter goedkeuring voor aan de opdrachtgevers. Zodra de module geaccordeerd is, wordt deze, onder andere via het Kenniscentrum Voorrangsvoertuigen, verspreid.

Campagne 'Wat doe jij bij zwaailicht en sirene?'

De campagne 'Wat doe jij bij zwaailicht en sirene?', ontwikkeld door ROV Oost Nederland en het IFV is in de afgelopen maanden volop uitgedragen in het oosten van het land. Ook op andere plekken is het campagnemateriaal gebruikt, dat zien we graag! Naast de al eerder ontwikkelde flyers, website en posters, is er actief getwitterd en zijn standaard Facebookberichten ontwikkeld die door hulpdiensten geplaatst kunnen worden. Daarnaast heeft een campagneteam met behulp van een zenuwspiraal de boodschap 'Blijf kalm en rustig' uitgedragen op een aantal evenementen en zijn speciale sleutelhangers met een NFC-tag ontwikkeld. Door de sleutelhanger naast een telefoon te houden, opent deze vanzelf de [website www.zwaailichtensirene.nl](http://www.zwaailichtensirene.nl). Ook is een vlogger ingezet op Facebook, en is er in een aflevering van Wegmisbruikers in september uitgebreid aandacht besteed aan dit onderwerp.

De uitgevoerde campagne van ROV Oost-Nederland was zeer succesvol en wordt eind september overgedragen aan het IFV. Momenteel bekijken we hoe we ervoor kunnen zorgen dat hulpdiensten en verkeersveiligheidsorganisaties het materiaal kunnen blijven gebruiken, zodat de boodschap 'Blijf kalm en rustig' bij zoveel mogelijk weggebruikers terechtkomt.

Vrijstelling voor brandweer en ambulance bij minder dringende taak aangepast

Op 3 november 2014 heeft het Ministerie van Infrastructuur en Milieu een vrijstelling afgegeven voor de brandweer en spoedeisende medische hulpverleningsdiensten bij een minder dringende taak. Op 6 juni 2016 is deze vrijstelling aangepast. De belangrijkste wijziging is dat de vrijstelling nu ook geldt voor het opleiden, trainen en examineren dat gericht is op het uitvoeren van de wettelijk toegewezen taak.

Bekijk de vrijstelling [hier](#).

Academie voor Ambulancezorg reikt bevoegdheidspas OGS uit

Sinds de mogelijkheid bestaat om te oefenen met optische en geluidssignalen op de openbare weg, wordt hier binnen de Academie voor Ambulancezorg gebruik van gemaakt. Studenten die in 2016 gestart zijn met de initiële opleiding tot ambulancechauffeur ontvangen na afronding van de Basismodule Rijvaardigheid Voorrangsvoertuig (BRV) vanaf nu een bevoegdheidspas OGS. Om deze pas te bemachtigen moeten studenten een theoretisch en praktisch assessment aan het einde van de module met een voldoende resultaat hebben afgerond. De bevoegdheidspas is een bewijs dat iemand

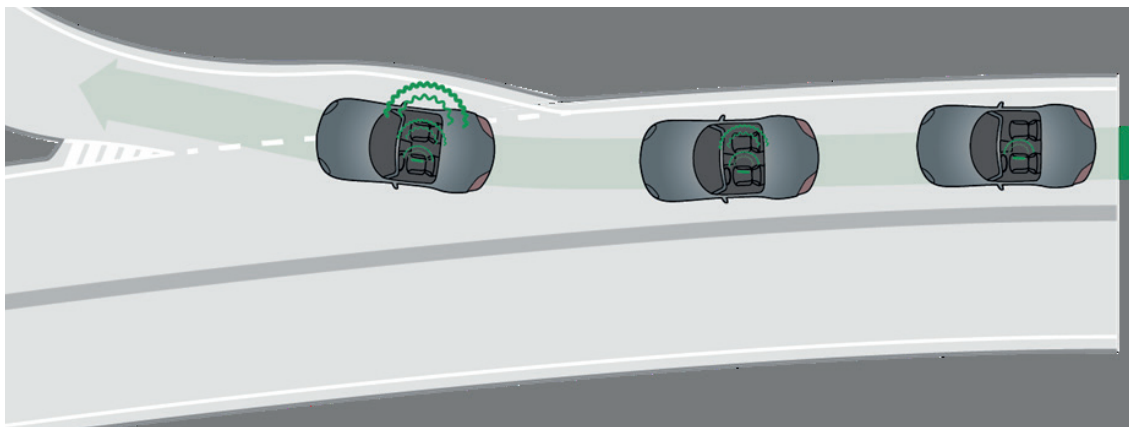

beschikt over de competenties om op veilige en verantwoorde wijze aan het verkeer deel te nemen als bestuurder van een voorrangsvoertuig. De pas heeft geen juridische status en er kunnen geen rechten aan ontleend worden.

De Basismodule Rijvaardigheid Voorrangsvoertuig (BRV) is in beginsel ontwikkeld voor de ambulancechauffeur in opleiding en maakt deel uit van het totale initiële leertraject. De BRV is gebaseerd op de eindtermen binnen het taakgebied Vakinhoudelijk handelen: rijtaken en logistiek uit het Deskundigheidsgebied Ambulancechauffeur. CITO heeft de kwaliteit van de assessments bevestigd. De BRV wordt gegeven binnen het initiële onderwijs, maar kan ook als losse zesdaagse training gevolgd worden door (aankomende) bestuurders van andere voorrangsvoertuigen binnen de spoedeisende medische hulpverlening. Voor ervaren bestuurders van een voorrangsvoertuig is er een tweedaagse rijtraining Rijden met optische en geluidssignalen beschikbaar. Beide trainingen worden met een theoretisch en praktisch assessment afgerond. Bij het met goed gevolg afleggen van deze assessments wordt de bevoegdheidspas OGS uitgereikt.

Car Seat Navigation

Van nieuwe ontwikkelingen op het gebied van optische en geluidssignalen brengen wij u traditiegetrouw graag op de hoogte. In deze nieuwsbrief gaat het om Car Seat Navigation, ontwikkeld door Elitac en Teijin. Deze Car Seat Navigation houdt in dat door middel van trillingen in de stoel (tactiele navigatie) genavigeerd wordt naar een eindbestemming. De methode is onder andere ontwikkeld voor voorrangsvoertuigbestuurders. Voor de bestuurders van een voorrangsvoertuig is het belangrijk om de ogen op de weg te houden. Door de trillingen die de bestuurder op het zitvlak van de stoel waarneemt, is de verwachting dat chauffeurs minder worden afgeleid door de navigatie en zelfs beter op de navigatie te reageren. Uit onderzoek van TNO blijkt dat tactiele navigatie de cognitieve belasting van de bestuurder vermindert. Aangenomen wordt dat dit leidt tot minder stress, betere reactietijden en er dus minder navigatiefouten gemaakt worden.

Een prototype is succesvol getest in samenwerking met verschillende ambulanceregio's. Op basis van het testen van het prototype wordt nu gewerkt aan doorvoering van het systeem in een pilot in de praktijk. De brandweer in Groningen gaat binnenkort een pilot starten. De ambitie van Teijin en Elitac, verenigd in een joint venture, is om het systeem door te voeren binnen de verschillende branches die gebruikmaken van voorrangsvoertuigen.

Rode Kruis met zwaailicht en sirene

Noodhulpteams van het Rode Kruis rijden voortaan met zwaailicht en sirene. Dit gaan zij doen om zo spoedig mogelijk op een ramplocatie te zijn. Noodhulpteams van het Rode Kruis worden ingezet bij een ramp met meer dan 30 slachtoffers. Hiermee ontlasten zij de ambulance. Ter plaatse ontfermen de noodhulpteams van het Rode Kruis zich over de lichtgewonden, ambulancepersoneel kan zich dan volledig concentreren op hulp aan mensen die zwaargewond zijn. Het komt de patiëntenzorg dus ten goede als de noodhulpteams van het Rode Kruis snel ter plaatse zijn.

Het Rode Kruis heeft vijftig extra chauffeurs opgeleid om met zwaailicht en sirene te mogen rijden. Tijdens de opleiding hebben zij geleerd hoe ze zich veilig door het verkeer kunnen manoeuvreren.

De opleiding bestaat naast theorie, ook uit verschillende oefendagen op de openbare weg. Dat wordt gedaan door verkeersinzicht op te doen en te ervaren hoe medeweggebruikers zich kunnen gedragen als ze een voorrangvoertuig tegenkomen. De getrainde chauffeurs moeten, als ze eenmaal gecertificeerd zijn, jaarlijks theorie en praktijk bijscholen om de vaardigheden te behouden en veilig te blijven rijden.

Nieuwe stagiaire

Begin juli 2016 hebben we afscheid genomen van Sven Kamphuis. Wij danken Sven voor zijn inzet en wensen hem heel veel succes toe tijdens het afstuderen!

Patrick Polman is zijn opvolger. Eind augustus is hij begonnen aan zijn vijf maanden durende stage bij het kenniscentrum. Patrick is derdejaars student Integrale Veiligheidskunde aan het Saxion in Deventer. Binnen het kenniscentrum houdt hij zich bezig met het project Nulmeting chauffeurs en met algemene werkzaamheden.

Contactgegevens

Hebt u vragen over voorrangvoertuigen, opmerkingen of suggesties? Neem dan contact met ons op, e-mail voorrangvoertuigen@ifv.nl of telefoon 0900 235 112 112 (lokaal tarief).

Meer informatie over het kenniscentrum, het IFV-onderzoeksprogramma of de onderzoeksresultaten vindt u op www.kenniscentrumvoorrangvoertuigen.nl

Het kenniscentrum is ook te volgen op Twitter, [@IFV_Voorrang](https://twitter.com/IFV_Voorrang)

Afmelden voor de nieuwsbrief

Wilt u de nieuwsbrief niet meer ontvangen, meldt u zich dan af via voorrangvoertuigen@ifv.nl.